

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Економічний факультет**

Кафедра обліку і оподаткування

ШВАЧІЙ ІННА МИКОЛАЇВНА
Організація обліку і аналіз діяльності
сільськогосподарських кооперативів
ДИПЛОМНА РОБОТА

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ:

Завідувач кафедри обліку і

оподаткування

к.е.н., доцент _____ Мельничук О.В.

« _____ » _____ 2018 р.

Керівник: к.е.н., доцент Мельничук О.В.

Рецензент: к.е.н., доцент Чорнобай М.М.

Протокол № _____ від « _____ » _____ 201_ р.

Оцінка: національна шкала _____

кількість балів: _____ ECTS _____

Секретар ДЕК _____

Кам'янець-Подільський

2018

З М І С Т

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВАХ.....	6
1.1. Концепція організації бухгалтерського обліку в підприємствах	6
1.2. Нормативно-правове регулювання організації бухгалтерського обліку і контролю на підприємствах.....	20
Висновки до розділу 1.....	23
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВАХ.....	24
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	24
2.2. Організаційна побудова бухгалтерського обліку та його технічне оформлення на підприємстві.....	33
2.3. Особливості організації бухгалтерського обліку на підприємстві.....	48
2.4. Організація інвентаризаційної роботи та складання звітності підприємства.....	78
Висновки до розділу 2.....	89
Розділ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСАД ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....	90
3.1. Удосконалення облікової політики на підприємстві.	90
3.2. Організація обліку при застосуванні комп'ютерних технологій.....	96
Висновки до розділу 3.....	109
Висновки	110
Список використаних джерел.....	113
Додатки.....	125

ВСТУП

Актуальність теми дослідження.

Рівень обліково-аналітичної інформації визначається як методологією обліку, так і його науковою організацією. Облік повинен не просто фіксувати дані, а впливати з мети управлінських завдань. Такий підхід автоматично робить непридатною традиційну облікову службу, при організації якої переважна частка робочого часу бухгалтера витрачається на рахункову й контрольну роботу. Спрямовану не на забезпечення економії ресурсів господарства, а на точність і взаємозв'язок показників окремих реєстрів. Згідно з сучасними вимогами бухгалтер - організатор обліку має бути також і аналітиком.

Кожен працівник обліково-аналітичної служби повинен виконувати вимоги посадової інструкції, знати коло своїх обов'язків. Важливо створити найбільш сприятливий мікроклімат у колективі обліково-аналітичного апарату. Чисельність цієї служби має забезпечувати оперативність і гранично об'єктивну підготовку обліково-аналітичних документів, бути оптимальною й відповідати штату відповідного підприємства та обсягу роботи.

Велике значення має також раціональна організація праці в сфері обліку та аналізу. Її мета - економія часу й коштів, впровадження автоматизму при виконанні облікових операцій.

Завдання організації бухгалтерського обліку й аналізу господарської діяльності визначає економічна стратегія господарювання. У реалізації цієї стратегії важливе значення мають: раціоналізація всіх облікових і аналітичних процесів, скорочення їх циклів, підвищення якості облікової та аналітичної інформації й оперативність її одержання, механізація й автоматизація облікових і аналітичних робіт, забезпечення ефективного використання облікової та аналітичної інформації в управлінні, раціональна організація праці осіб, зайнятих цією діяльністю, створення в таких колективах сприятливого соціально-психологічного клімату, науково обґрунтована побудова обліково-

аналітичного апарату, забезпечення ефективності обліку та аналізу, постійний розвиток їх і подальше вдосконалення.

Обліковий і аналітичний процеси треба організувати так, щоб забезпечити мінімальний обсяг збору й обробки інформації, мінімальну кількість операцій, документації, максимальну ефективність праці виконавців.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дипломна робота виконана відповідно до плану НДР економічного факультету НДР економічного факультету та плану науково-дослідних робіт кафедри обліку і оподаткування за темою «Організаційно-методичні засади обліку, оподаткування та контролю в умовах економічної трансформації та міжнародної інтеграції». В межах наукової програми виконані дослідження з удосконалення організаційно-методичних аспектів бухгалтерського обліку в сільськогосподарських кооперативах.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є вивчення економічної характеристики підприємства з відображенням стану організації облікового процесу, розгляд внутрішніх і зовнішніх відносин господарюючого суб'єкта, виявлення його фінансового стану, платоспроможності і прибутковості, механізму складання та представлення його фінансової звітності.

Виходячи з поставлених цілей, можна сформулювати *основні завдання*:

- розглянути дефініції організації бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах;
- розглянути принципи сучасної організації бухгалтерського обліку в сільськогосподарських кооперативах з дослідженням кожного з її складових елементів ;
- розглянути стан організації роботи бухгалтерської служби на досліджуваному підприємстві;
- розглянути організацію бухгалтерського обліку в умовах комп'ютеризованої системи обліку.

Об'єктом дослідження є обліковий процес СВК «Летава» Чемеровецького району Хмельницької області.

Предметом дослідження виступає сукупність теоретичних і практичних положень організації бухгалтерського обліку в сільськогосподарських кооперативах.

Методи дослідження. Для вирішення перерахованих вище завдань було використано всю облікову документацію (від первинних документів до Головної книги) досліджуваного підприємства, його річну фінансову звітність за 2015, 2016, 2017 роки.

В даній магістерській роботі використовуються наступні методи дослідження організації бухгалтерського обліку: синтезу та аналізу, дедукції, індукції, моделювання; проектування; графічний метод; метод анкетувань, спостереження тощо.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретичному узагальненні та розробці пропозицій, спрямованих на удосконалення організації обліку і аналізу діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Практичне значення одержаних результатів. Окремі результати мають практичне значення та можуть бути впроваджені в практику СВК «Летава».

Апробація результатів дослідження. Окремі результати досліджень оприлюднені на VII всеукраїнській науково-практичній конференції «Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень», м. Львів, 26 квітня 2018 р.

Публікації. Результати досліджень «Особливості організації обліку в сільськогосподарських кооперативах» опубліковані в [105].

Структура і обсяг роботи. Дипломну роботу виконано на 112 сторінках машинописного тексту, містить 24 рисунки, 21 таблиць, 12 додатків, списку джерел зі 114 найменувань та представлено трьома розділами.

ВИСНОВКИ

Проведені теоретичні та практичні дослідження з організації обліку та аналізу діяльності сільськогосподарських кооперативів дозволили зробити наступні висновки:

1. Організація бухгалтерського обліку - це одна з функцій управління підприємством, яка полягає в цілеспрямованій діяльності керівників підприємства по створенню, постійному упорядкуванню та удосконаленню системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення необхідною для потреб управління інформацією зовнішніх та внутрішніх користувачів, здійснення контролю за власністю підприємства та станом податкових зобов'язань.

2. Рациональна організація бухгалтерського обліку й аналізу є системою практичного здійснення прийомів і способів відображення господарських операцій, які забезпечують дійовий контроль і всебічний аналіз виконання планів підприємства при мінімальних затратах праці і коштів. Основні завдання організації обліку: своєчасне, повне, достовірне, безперервне відображення всіх фактів господарської діяльності підприємства; обробка даних за допомогою відповідних процедур, прийомів та способів у відповідності до вихідної інформації; складання фінансової звітності на підставі обробленої інформації та подача її користувачам.

3. При виборі організаційної побудови бухгалтерського обліку слід врахувати три взаємопов'язані аспекти: методичні; технічні; організаційні. Методичне забезпечення організації бухгалтерського обліку полягає у виборі певної системи прийомів та способів, в основі якої повинні лежати елементи методу бухгалтерського обліку. Технічне — вибір відповідної форми обліку, яка б відповідала розмірам підприємства та сфері його діяльності.

4. Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації, такі, як: введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером; користування послугами спеціаліста з бухгалтерського

обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи; ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або аудиторською фірмою; самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства.

- Організація бухгалтерського обліку охоплює наступні елементи: документація та документообіг, робочий план рахунків та їх кореспонденція, обрана форма бухгалтерського обліку, план інвентаризації, план складання та подання звітності, організація роботи бухгалтерського апарату.

5. Організаційна побудова апарату бухгалтерської служби – це форма поділу та кооперування праці, яка передбачає розподіл усього комплексу облікових, контрольних і аналітичних робіт між виконавцями. Є дві форми організаційної побудови апарату облікової служби: централізована і децентралізована.

6. Форма бухгалтерського обліку - організація рахункових записів і порядок поєднання різних видів облікових реєстрів, які повинні забезпечити оперативний контроль, своєчасність, повноту і достовірність узагальнення у бухгалтерському обліку всіх багатогранних господарських операцій, які відбуваються на підприємстві. Основними принципами, що визначають ту чи іншу форму обліку, є структура реєстрів синтетичного обліку, взаємозв'язок реєстрів синтетичного і аналітичного обліку, зовнішня форма реєстрів, послідовність і спосіб запису кількості реєстрів.

7. Вибір способів відображення в обліку господарських процесів безпосередньо впливає на показники фінансової звітності, а отже і на показники фінансового стану, оскільки при виборі альтернативних способів прийняття рішень, які мають вплив на собівартість продукції та величину активів, відображених в балансі головний бухгалтер керується чинним законодавством та виконує право підприємства розпоряджатися своїми ресурсами в межах, що не суперечить Законам України. Враховуючи також можливі зміни в обліковій політиці та всі труднощі пов'язані із розкриттям змін в примітках до річної

фінансової звітності, пропонуємо в обліковій політиці відобразити лише методичні аспекти облікового процесу.

8. Для подальшого вдосконалення обліку пропонуємо до використання пакет прикладних програм «1С: бухгалтерія 8.3». Програма 1С: Бухгалтерія є універсальною бухгалтерською програмою і призначена для ведення синтетичного й аналітичного бухгалтерського обліку по різноманітних розділах. Програма надає можливість ручного й автоматичного запровадження проводок. Всі проводки заносяться в журнал операцій. При перегляді проводок у журналу операцій їх можна обмежити довільним тимчасовим інтервалом, групувати і шукати по різноманітних параметрах проводок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акименко О. Ю. Раціональна організація обліку як основа забезпечення ефективного управління підприємством. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету*. 2013. №3(38). С. 69–74.
2. Алборов Р.А. Выбор учетной политики предприятия. Принципы и практические рекомендации. Москва : АО “ДИС”, 1995. 80 с.
3. Безруких П.С., Ивашкевич В. Б., Кашаев А. Н. Бухгалтерский учет. Москва : «Финансы и статистика», 1982. 365 с.
4. Белов Н.Г. Единая система учёта в сельском хозяйстве. Москва : Статистика, 1975. С. 26.
5. Береза С.Л. Побудова облікової політики відображення грошових активів та дебіторської заборгованості. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2003. №1(23). С. 35-44.
6. Бондаренко Н.М. Теоретичні основи організації обліку на підприємстві. *Науковий вісник Херсон. держ. ун-ту*. 2014. Вип. 4. С. 10–14.
7. Бруханський Р.Ф. Організація бухгалтерського обліку в умовах реструктуризації сільськогосподарських підприємств *Придніпровський науковий вісник*. 1998. № 100 (167). С. 55-59.
8. Бруханський Р.Ф. Організація обліку земельних і майнових паїв у процесі постреструктуризаційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Вісник Тернопільської академії народного господарства*. Спецвипуск 12. Тернопіль: «Економічна думка», 1999. С. 17-19.
9. Бруханський Р.Ф. Основні принципи трансформації бухгалтерського обліку в реструктуризованих сільськогосподарських підприємствах. *Вісник Тернопільської академії народного господарства*. Випуск 6. Тернопіль: Економічна думка, 1999. С. 199-202.
10. Булгаков В.М., Войтюк Д.Г., Іванишин В.В. Науково-технічна політика в сільському господарстві. *Вісник аграрної науки*. 2007. № 3. С. 5-10.

11. Бутинець Ф.Ф., Войналович О.П., Томашевська І.Л. Організація бухгалтерського обліку: підручник [для студентів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” ВНЗ ; за ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутиця. [4-е вид., доп. і перероб.]. Житомир: ПП “Рута”, 2006. 528 с.
12. Бухгалтерський облік в сільському господарстві: підручник для вузів / За ред. Ю.Я.Литвина. 2-е вид., перер. і доп. Тернопіль : “Чарівниця», 1995. 824 с.
13. Верига Ю. А. та ін. Облікова політика підприємства : навч. посібник для ВНЗ ; М-во освіти і науки України, Полтав. ун-т економіки і торгівлі. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 312 с.
14. Войнаренко М. П. Системи обліку в Україні: трансформація до міжнародної практики. Київ : Наукова думка. 2002. 215 с.
15. Гнатишин Л. Б., Прокопишин О.С. Організація обліку : навч. посібник. Львів : Магнолія 2006, 2014. 432 с. ISBN 978-617-574-104-7
16. Головач В.В. Концепція реформування бухгалтерського обліку в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 1997. № 3. С. 27–46.
17. Гончаренко І.М. Облікова політика в агро формуваннях. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vcndtu/2009_35/20.htm.
18. Даниляк І. М. Проблеми нормативно-правового забезпечення обліку і оподаткування діяльності сільськогосподарських кооперативів та шляхи їх вдосконалення. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НУ«ОА», травень 2017. № 4(32). С. 194–199.
19. Дерій В.А Організація бухгалтерського обліку в підприємстві: Курс лекцій. Вид. 2-е, виправлене і доповнене. Тернопіль: Джура, 2004. 92 с.
20. Джинджиристий Т.М., Баренгольц Я.М. Бухгалтерський облік в сільському господарстві. Київ : Вища школа, 1995. 224 с.
21. Дубровін В.О., Войтюк Д.Г., Іванишин В.В., Погорілий В.В., Шустік Л.П. Ринок сільськогосподарської техніки в Україні. Науковий вісник НАУ. Київ : НАУ. 2005. № 80. Ч.1. С. 13-28.

22. Ефремова А.А. Учетная политика предприятия: содержание и формирование. Москва : Книжный мир, 2000. 478 с.
23. Житний П. Проблеми формування облікової політики та шляхи їх вирішення. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2005. № 3. С. 19-22.
24. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
25. Зеленко С.В. Проблеми формування облікової політики в сільськогосподарських виробничих кооперативах. URL : <http://magazine.faaf.org.ua/problems-formuvannya-oblikovoi-politiki-v-silskogospodarskih-virobnichih-kooperativah.html>
26. Іванишин В.В. Лізинг та його розвиток в Україні. Київ : Знання України, 2002. 55 с.
27. Іванишин В.В. Організаційно-економічні засади відтворення і ефективного використання технічного потенціалу аграрного виробництва : монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. 350 с.
28. Іванишин В.В. Становлення державного лізингу в агропромисловому виробництві. *Економіка АПК*. 2002. № 9. С. 74-79.
29. Інструкція про використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291 URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
30. Катаев А.Н. Организация бухгалтерского учета в производственных объединениях. Москва : Финансы и статистика, 1986. 192 с.
31. Качмар О.В. Теоретичні основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2014. № 9 URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3367>.
32. Ковальчук Н. В. Закон про бухгалтерський облік вимагає уточнень. *Агроінком*. 1999. № 10-12. С. 58-59.
33. Ковальчук Н.В. Управлінський аспект бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств. *Аграрна наука – селу : Збірник наукових*

праць ПДАТА. 1998. Вип.6. С. 182-183.

34. Ковальчук Н.В., Слободян В.Д. Бухгалтерська звітність в системі інформаційного забезпечення. *Економіка АПК*. 1998. № 12. С. 35–39.

35. Кондрюк Л.В. Вплив змін нормативно-правових актів на функції бухгалтерського обліку. *Актуальні проблеми теорії і практики бухгалтерського обліку, аудиту, аналізу й оподаткування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку: матер. наук.-практ. конф.* (14 грудня 2016р., м. Кам'янець-Подільський), Тернопіль: Крок, 2016. 247с. С. 40-42.

36. Кондрюк Л.В. Вплив сучасних технологій на робочі функції бухгалтерського обліку. *Аграрна наука та освіта Поділля: збірник наукових праць міжд. наук.-практ. конф.* (14-16 березня 2017р., ПДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна). Тернопіль : Крок, 2017. С. 190-192.

37. Кондрюк Л.В. Функціональний підхід у проблемі диференціації обліку в Україні. *Збірник наукових праць ПДАТУ*. 2013. Вип. 21. С. 194-198.

38. Кондрюк Л.В., Кушнір Л.А. Організація обліку оподаткування аграрних підприємств в сучасних умовах господарювання. *Бухгалтерський облік, контроль і аналіз в умовах інституціональних змін та сталого економічного розвитку: матеріали II міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф.* (25 листоп. 2015р. (ЛНТУ, м. Луцьк). Тернопіль. Крок, 2015. С. 49–50.

39. Костюк П.А. Бухгалтерский словарь. Минск : Высшая школа, 1971.

40. Кудря-Висоцька Г.О. Організація обліку: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 217 с.

41. Кужельний М. В., Левицька С. О. Організація обліку: Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

42. Кузьминский А.Н., Сопко В.В. Организация бухгалтерского учета и анализа хозяйственной деятельности. Київ : Вища шк. Головное изд-во, 1986. 256 с.

43. Лебедзевич Я.В. Вплив облікової політики підприємства на доходи і результати діяльності. *Вісник Житомирського інженерно-технологічного інституту. Економічні науки*. 2001. № 15. С. 155-161.

44. Лень В.С. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник ; за ред. В.С. Лєня. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 696 с.
45. Леонтьев Н.А. Учет основных операций торговых хозяйств. Москва, 1928.
46. Литвин Ю.Я., Полторадня В.Л. Организация бухгалтерского учета в сельском хозяйстве. Київ : Вища школа, 1977.
47. Литвин Ю.Я., Хомин П.Я., Олійник В.М., ін. Бухгалтерський облік в сільському господарстві: підручник для вузів / За ред. Ю.Я.Литвина. 2-е вид.,перер. і доп. Тернопіль: «Чарівниця», 1995. 824 с.
48. Лукава І.М., Дідоренко Т.В. Організація управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах. Формування економічних відносин в умовах ринку. Збірник наукових праць. Тернопіль : ТДЕУ, 2003. С. 168–182.
49. Матрос О.М. Організація аналізу фінансових інвестицій. Проблемы развития финансовой системы Украины в условиях глобализации: труды IV(X) Международной науч.-практ. конф. (Симферополь, 19-21 марта 2008г.). Симферополь: Центр стабилизации. С. 86-87.
50. Мельничук О. В., Семенишена Н. В. Відображення податкових різниць у фінансовій звітності сільськогосподарських підприємств. *Наукове та професійне забезпечення розвитку обліку та фінансів аграрного сектору економіки в умовах глобалізації. IV Міжнародна науково-практична конференція, 18-19 вересня 2008.* : Збірник тез та виступів. Москва-Київ. Київ : ЮрАгро-Веста, 2008. С. 274–278.
51. Мельничук О.В. Деякі аспекти реальності інформації щодо основних засобів в бухгалтерському і податковому обліку. *Вісник Житомирського державного технологічного університету.* 2000. № 13. С. 18-19.
52. Мельничук О.В. До питання диференціації бухгалтерського обліку. *Збірник наукових праць ПДАТА «Аграрна наука – селу».* 1999. № 7. С. 185-188
53. Мельничук О.В. Доход в аспекті бухгалтерського і податкового обліку. *Збірник наукових праць ПДАТА.* 2000. № 8. С. 315-318.
54. Мельничук О.В. Інтеграція бухгалтерського і податкового обліку через податкові різниці. Механізм господарювання і економічна динаміка в АПК : тези

доповідей конференції. Харків, 2001. С. 158-160.

55. Мельничук О.В. Узгодження бухгалтерського та податкового обліку в умовах реформування економіки. Організаційно-економічні проблеми розвитку АПК. У чотирьох частинах. За ред.. П.Т. Саблука. Частина 3. Фінанси і фінансова інфраструктура АПК. Київ : Інститут аграрної економіки, 2001. С. 431-433.

56. Мельничук О.В., *Методологія податкового обліку. Актуальні проблеми на сучасному етапі та перспективи розвитку фінансово-кредитного механізму АПК. Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету* ; за редакцією д.с-г. наук, професора, М.І. Бахмата. 2007. Вип. 15. Т. 3 С. 313–321.

57. Мельничук О.В., *Передумови виникнення податкового обліку. Економіка АПК.* 2001. №5. С. 73-79.

58. Мельничук О.В., *Узгодження бухгалтерського та податкового обліку в умовах реформування економіки. Організаційно-економічні проблеми розвитку АПК. У чотирьох частинах.* За ред.. П.Т. Саблука. Частина 3. Фінанси і фінансова інфраструктура АПК. Київ : Інститут аграрної економіки, 2001. С. 431-433.

59. Мельничук О.В., *Узгодження фінансової та податкової звітності щодо відображення доходів підприємства. Фінансова система України. Збірник наукових праць.* Острого: Видавництво «Національний університет «Острозька академія», 2007. Випуск 9. Ч.1. С. 213-220.

60. Мельничук О.В., *Узгодження фінансової та податкової звітності щодо відображення витрат підприємства. Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету* ; за ред. М.І. Бахмата. 2007. Вип. 15. Том 2. С. 227-231.

61. Митюшкин Т. Бухгалтерский учет в сельском хозяйстве. Бухгалтерский учёт. 1957. №11. С. 23 –31.

62. Моисеев Н.Н. Люди и кибернетика. Москва : Мол. гвардия, 1984. 224 с, ил. - (Эврика).

63. Настольная книга бухгалтера-профессионала. Общая редакция - И.С Кумок /

Составление АОЗТ «Московское Финансовое Объединение», 1995. 304 с.

64. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку (ПСБО) № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

65. Николаева С.А. Учетная политика предприятия. Москва : ИНФРА-М, 1995. 176 с.

66. Німчинов П.П. Загальна теорія бухгалтерського обліку. Київ : Вища школа, 1977. 240 с.

67. Облік доходів і витрат в ОСББ: особливості організації та ведення. URL <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/oneanalytics/34822>

68. Олійник О.В. Формування облікової політики щодо витрат підприємства. *Технічний прогрес та ефективність виробництва: Збірка наукових праць. Вісник Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут”*. 2001. Випуск 24. 280 с.

69. Островерха Р.Е. Організація обліку: навч. посібник. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ : «Центр учбової літератури», 2012. 568 с.

70. Островский О.М. Типовые элементы организации бухгалтерского учета. Москва : Финансы и статистика, 1988. 207 с.

71. П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 р. N 237. URL <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.

72. П(С)БО 11 «Зобов'язання» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. N 20. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.

73. П(С)БО 15 «Дохід» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. N 290. URL <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

74. П(С)БО 16 «Витрати» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. N 318. URL <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

75. П(С)БО 17 «Податок на прибуток» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. N 353 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 20.01.2001 р. за N 47/5238).

76. П(С)БО 7 «Основні засоби» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. N 92. URL <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
77. П(С)БО 9 «Запаси» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. N 246. URL <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
78. Палий В.Ф. Бухгалтерский учет в системе экономической информации Москва : Финансы, 1975. С.128–131.
79. Палий В.Ф., Соколов Я.В. Теория бухгалтерского учета: Учебник. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : Финансы и статистика, 1988. 279 с.
80. Петрук О.М. Облікова політика підприємства як елемент регламентації бухгалтерського обліку. *Magisterium*. 2004. № 4. С. 15-17. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Magisterium/Economy/2004_.30.
81. Пилипенко А.А., Отенко В.І. Організація обліку і контролю: підручник. Харків : Видавничий Дім "ІНЖЕК", 2005. 424 с.
82. Писаренко Т.М. Особливості організації обліку інвестиційної нерухомості. URL : <https://rep.polessu.by/bitstream/123456789/2378/1/46.pdf>
83. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
84. Про порядок подання фінансової звітності : постанова КМУ, затверджена від 28 лютого 2002 р. №419. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>
85. Пушкар М.С., Журавель Г.П. Бухгалтерський облік: основи методології та організації. – Тернопіль, 1997.- 266с.
86. Семенишена Н., Стаднік Р. Облікова політика інституційних одиниць стосовно біологічних активів. *Модернізація національної системи управління державним розвитком : виклики і перспективи* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (8-9 грудня 2016 року, Тернопіль). Тернопіль : Крок. Ч. 2. С. 219-222.
87. Семенишена Н.В. «Принципи бухгалтерського обліку»: дослідження дефініцій. Проблеми раціонального використання соціально-економічного та

природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції : збірник наукових праць. 2010. Випуск XVI. № 2. С. 214-222.

88. Семенишена Н.В. Використання облікової та звітної інформації в управлінні підприємством на мікрорівні. Розвиток аграрного виробництва в умовах світової фінансової кризи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (у заочній формі) / Редкол.: П.Т.Саблук та ін. Київ: ННЦ ІАЕ, 2009. С. 281-285.

89. Семенишена Н.В. Деякі проблеми правової регламентації бухгалтерського обліку. Дискусійні питання теорії фінансового права. Нормативно-правові засади природокористування та енергозбереження в Україні. Спори про податки: причини виникнення та напрями їх вирішення. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового права : збірник наукових праць за матеріалами круглих столів та Міжнародної інтернет-конференції / НДІ фінансового права. Київ : Вік прінт, 2009. С. 438-441.

90. Семенишена Н.В., Коханко Д.А. Учетная политика по основным средствам предприятий Украины. Студенческая молодежь в научно-исследовательском поиске : Сборник научных трудов III Межвузовской студенческой конференции (с международным участием) (Волгоград, Российская Федерация, 20-24 апреля 2011 г.). Волгоград: Волгоградское научное издательство, 2011. С. 134-137.

91. Семенишена Н.В., Радченко О.Д. Вплив інституційного середовища на облікові принципи. Наукові засади сталого розвитку економіки: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 16-17 червня 2011 р. Тернопіль : Крок, 2011. С. 273-276.

92. Семенишена Н.В., Радченко О.Д. Государственное регулирование учетной политики институциональных единиц. Актуальные вопросы технических, экономических и гуманитарных наук : Материалы IV международной заочной научно-практической конференции, г. Георгиевск, 11-15 июня 2011 г. Георгиевск : Георгиевский технологический институт (филиал) ГОУ ВПО «Северо-Кавказский государственный технический университет», 2011. С. 76-81.

93. Семенишена Н.В., Семенец И.В. Расходы предприятий аграрного сектора Украины: организационные аспекты учетной политики. Современное состояние и тенденции развития гуманитарных и экономических наук : Сборник научных трудов ГУ межвузовской научно-практической конференции (с международным участием) (20 апреля 2012 г., г.Волгоград, Российская Федерация). Волгоград: Волгоградское научное издательство, 2012. С. 315-319.
94. Сльозко Т.М. Організація обліку: навч. пос. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 234 с.
95. Собченко А.М. Методологічні аспекти обліку формування пайового капіталу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2014. Вип. 2 (53). С. 150-155.
96. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2006. 526 с.
97. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник. Київ : КНЕУ, 2004. 412 с.
98. Сук Л.П., Сук П.Л. Організація обліку : підручник. Київ : Каравела; Піча Ю.В., 2009. 624 с.
99. Супрунова І.В. Особливості організації бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2012. Вип. 2 (23). С. 357-360.
100. Тишков М.В., Прищепа О.І., Дементей Т.М. Бухгалтерский учет: учебник. Минск : Вышэйная школа. 1996. 687 с.
101. Хорунжак Н. М. Аналіз переваг і недоліків системи документування в умовах автоматизованих інформаційних систем обліку. *Наукові записки*. 2003. Вип. 12. С. 10–12.
102. Хорунжак Н. М., Бенько І.Д. Гармонізація та стандартизація української системи обліку як необхідна умова ефективного розвитку вітчизняної економіки. Бухгалтерський облік та господарський контроль: минуле, сучасне, майбутнє : тези доп. Міжнар. наук. конф., 16–17 трав. 2002 р. Житомир : ЖІТІ, 2002. С. 9–12.
103. Хорунжак Н. М., Зорій Н.М. Діючі підходи до класифікації галузей

національної економіки. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2004. Вип. 16. С. 447–452.

104. Чацкіс Ю.Д., Гейер Е.С., Наумчук О.А., Власова І. О. Організація бухгалтерського обліку. Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 564 с

105. Швачій І., Семенишена Н. Особливості організації бухгалтерського обліку. Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень: матеріали VII всеукр. наук.-практ. конф. 26 квітн. 2018 р. (ЛТЕУ, м. Львів). Тернопіль : Крок, 2018. С. 164-166.

106. Шигун М. М. Фактори впливу на процеси організації бухгалтерського обліку. *Вісник ЖДТУ*. 2010. № 2(52). С. 216-218.

107. Шпак В.А. Концептуальні засади організації бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. *Збірник наукових праць Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2013. № 2 (11). Ч. 2. С. 236-246.

108. Шпак В.А. Облікові процедури: методичний та технологічний аспекти. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2012. № 3 Т. 2. С. 208-211.

109. Шпак В.А. Організація бухгалтерського обліку: Концептуальний підхід: монографія. Київ : Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. 312 с.

110. Шпак В.А. Понятійно-категорійний апарат організації бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. Збірник наукових праць Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2014. – № 1 (12). – С.404-420.

111. Шпак В.А. Предмет і метод організації бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. Збірник наукових праць Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2012. № 2 (9). С. 262–266.

112. Шпигель А.Д. Организация бухгалтерского учета в промышленности. К.: Издательское объединение «Вища школа», 1978. 208 с.

113. Ягмур К.А. Наукове обґрунтування структури і змісту облікової політики щодо витрат на виробництво будівельної продукції. *Вісник ДонНУЕТ*. 2009. № 3 (43). С. 258-267.

114. Яцишин І.М. Управлінський облік і аналіз в галузі рослинництва. Тернопіль: «Економічна думка», 1999. 74 с.